

# TURNHOUT

Stadsmagazine  
april 2024

**DE 2**

Een schat aan punten

**ARTIKEL**

De speelgoedschat

**DE ROUTE**

Begijnhofschatten



18

# VAN FABRIEKSPLEIN ...



06

## ACTUA

Laat je kat steriliseren

08

## IN BEELD

Verken je stad met de VisitPas

16

## VRAAG HET HAAR ZELF

Onthard de stad





## WIE VERRAS JIJ MET 'POËZIEPOST'?

Op 'Vlaanderenleestdag' - 23 april - lanceert stadsdichter Sanne Leenders haar project 'Poëziepost'. Daarmee wil ze verbindingen (laten) maken tussen mensen, want Sanne heeft een groot hart voor mentaal welzijn.

Sanne en enkele collega-dichters schreven een paar universele teksten: een bedanking, felicitatie of lief woord. Had je het geluk zo'n boodschap te krijgen? Haal dan gauw een paar van Sannes postkaarten in de bibliotheek en zet de poëtische ketting voort!

➔ [turnhout.bibliotheek.be/stadsdichter](https://turnhout.bibliotheek.be/stadsdichter)

## BUITEN-SPEELDAG OP 17 APRIL

Turnhout moet die woensdagnamiddag druk en luid en vooral heel vrolijk zijn, want alle kinderen spelen dan buiten! Op tien locaties doorheen de stad kunnen ze dat samen doen: zo leren ze andere kinderen kennen en ontdekken ze hun buurt op een - letterlijk - speelse manier. Op elke speelplek is er buitenspeelgoed, een springkasteel of een obstakelbaan. Meedoen is gratis. Ouders blijven verantwoordelijk: er is begeleiding bij de activiteiten, maar geen kinderopvang.

➔ [Info over de locaties via turnhoutspeelt.be/buitenspeeldag](https://turnhoutspeelt.be/buitenspeeldag)



## KLIMAATSLIM EN NATUURVRIENDELIJK TUINIEREN

Op 17 april van 20 tot 21 uur organiseren de Tuinrangers een gratis webinar voor hobby-tuiniers die hun tuin natuurvriendelijker willen maken én beter bestand tegen extreme regen, droogte en hitte. Voor beginners is dit een ideale kennismaking. Wil jij je met een weelderige tuin wapenen tegen klimaatveranderingen, schrijf je dan in.

➔ [tuinrangers.be/webinar](https://tuinrangers.be/webinar)

## WORD LEERKRACHT

Wil je de stap naar het onderwijs zetten, maar weet je niet hoe je dat moet aanpakken, dan biedt de VDAB je een oplossing. Schrijf je in voor de infoavond op 25 april: daar krijg je een antwoord op al jouw vragen.

➔ [de Warande, Tuinzaal, 19-21 uur](https://de.warande.be)  
➔ [vdab.cc/wordleerkracht](https://vdab.cc/wordleerkracht)



# LAAT JE KAT STERILISEREN

VIND JE EEN  
ZWERFKAT, NEEM  
DAN CONTACT OP



Noella bij het opvanggezin van Vicky

Er zijn meer katten dan mensen die een kat willen. Daarom is het sinds 2014 wettelijk verplicht om katten te steriliseren of castreren. De operatie heeft niet alleen veel gezondheidsvoordelen voor je viervoeter, je zorgt er zo ook voor dat er minder ongewenste (zwerf)katten rondlopen. Die steeds groter wordende groep katten is ook in Turnhout een probleem beaamt Noella Wilms, verantwoordelijke van De Poezemoeders Zwerfkattenproject Turnhout vzw (PZT).

Als baasje ben je verplicht om je kat te laten steriliseren of castreren voor ze vijf maanden oud is. Doe je dat niet, dan loop je het risico op een boete van 400 euro. Je bent ook verplicht om ze te registreren via een chip. Die maatregelen werden in het leven geroepen om het grote aantal zwerfkatten te verminderen. 'Mensen vragen vaak of katten niet gaan uitsterven door

de verplichte sterilisatie', vertelt Noella Wilms van de Poezemoeders. 'Wij bestaan al zestien jaar en elk jaar helpen we meer dan 300 katten. Het probleem blijft dus aanhouden.'

Het lijkt de laatste tijd zelfs erger te worden. 'Vroeger hadden we een rustige periode tijdens de wintermaanden. Dit jaar was dat niet het geval, we zijn op hetzelfde

de tempo blijven doorwerken.' De Poezemoeders werken met vijftien opvanggezinnen, al blijkt dat niet voldoende te zijn. 'We moeten vaker weigeren om katten op te vangen, ook in asielen is er vaak geen plaats meer.'

'Mensen die een nestje zwerfkatten vinden, geven ze nogal eens gratis weg. Die kittens zijn dan in veel gevallen niet wettelijk in

orde, wat voor grote problemen kan zorgen. Wanneer je een zwerfkate of een nestje vindt, breng je ze toch het best naar een asiel zodat ze gesteriliseerd en gechipt worden.'

## VOORDELEN

Je helpt niet alleen de asielen met hun overbevolking wanneer je je kat steriliseert, ook voor je huisdier zelf zijn er heel wat voordelen. Gesteriliseerde of gecastreerde katten vertonen geen vervelend hormonaal gedrag zoals urine sproeien of rondzwerven. Ook vermindert

het risico op seksueel overdraagbare ziektes die je kat erg ziek kunnen maken.

Vroegcastratie of -sterilisatie, vóór de leeftijd van twaalf weken, heeft de voorkeur. De kittens hebben dan minder last van de operatie en voelen zich na enkele uren al beter. Het is niet nodig om je kat eerst krols te laten worden. Sterker nog, een katin die gesteriliseerd wordt vóór de eerste krolsheid heeft zo goed als geen risico op baarmoederontstekingen en melkklierkanker.

Heb je een kat, laat die dan

zo snel mogelijk steriliseren of castreren. Vind je een kat, breng die dan naar een asiel. Alleen op die manier kan het aantal zwerfkatten verminderen

➔ [www.turnhout.be/dierenwelzijn](http://www.turnhout.be/dierenwelzijn)

➔ **Volg De Poezemoeders op Facebook**



## VERKEN JE STAD MET DE VISITPAS

Vijftien minuten. Meer tijd kost het niet om vanuit het levendige stadscentrum in de groene stadsrand te geraken. In vijftien minuten heb je alles binnen handbereik, op wandel- of fietsafstand: gezellige horecazaken, fijne

winkels, sportieve activiteiten, unieke musea enzovoort. Turnhout heeft alles en alles is dichtbij. Maar vergis je niet: zelfs als je hier al jaren woont, kan de stad je nog verrassen.

Ga daarom op pad met de

VisitPas: een bonnenboekje vol voordelen en inspiratie, te koop in de musea en het toeristisch infokantoor, Grote Markt 44.

► [www.visitturnhout.be/visitpas](http://www.visitturnhout.be/visitpas) (vanaf 1 april)

## VRAAG HET HAAR ZELF

**Maud Van Haarlem,**  
Consulent Milieu & Groen  
bij Stad Turnhout

Heb je een concrete vraag die ook interessant is voor een andere Turnhoutenaar? Bezorg die dan via [www.turnhout.be/vraaghetmiezelf](http://www.turnhout.be/vraaghetmiezelf). Je leest hier het antwoord!

## WAT IS HET VLAAMS KAMPIOENSCHAP TEGELWIPPEN?

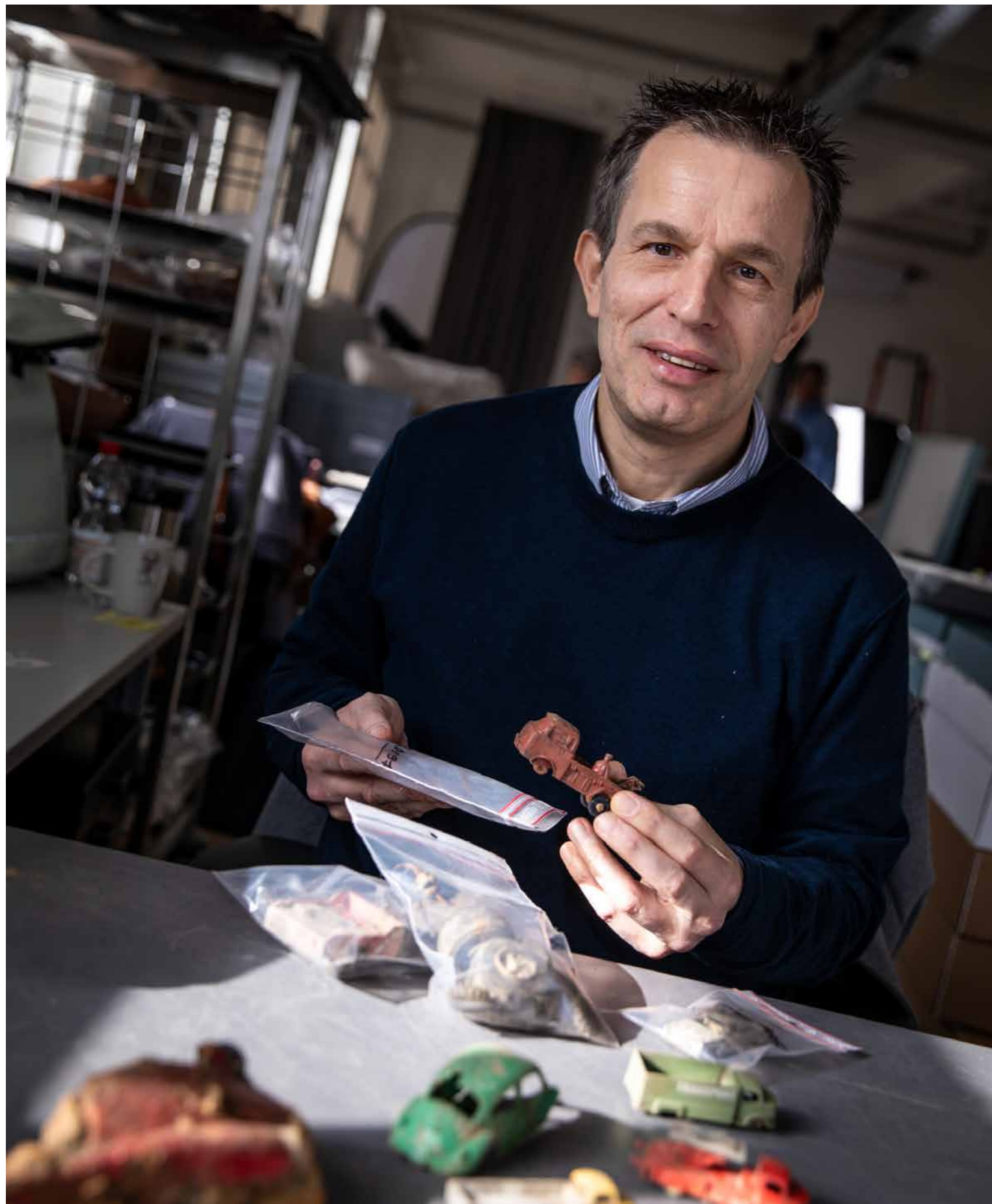
Vlaamse gemeenten nemen het tijdens het VK Tegelwippen tegen elkaar op om hun omgeving zoveel mogelijk te ontharden. De winnende gemeente wordt in november bekendgemaakt.

## HOE KAN IK MIJN STEENTJE BIJDRAGEN?

Wanneer je een plek in je tuin onthardt, kan je dat online ingeven. Zo maak je Turnhout groener én help je de stad naar de overwinning. Stad Turnhout vraagt haar inwoners ook om plaatsen binnen het openbaar domein voor te stellen om te ontharden. Doe gerust een suggestie, want het stadsbestuur verbindt zich ertoe om in het volgende plantseizoen enkele van die plekken effectief aan te pakken.

Doe jouw voorstel via  
[www.turnhout.be/publieke-ontharding](http://www.turnhout.be/publieke-ontharding)





# DE SPEELGOEDSCHAT

Op 21 april kan je dankzij de jaarlijkse Erfgoeddag van dichtbij kennismaken met immaterieel erfgoed (niet-tastbare gebruiken en gewoontes van vroeger) en met roerend erfgoed (objecten en dingen). Erfgoed Noorderkempem presenteert dit jaar een bijzondere eigen variant: **ontroerend erfgoed**, in de vorm van een in de Warandestraat opgegraven kinderschat. De miniatuurautootjes, een veertigtal, staan tentoongesteld in de bibliotheek.

**Wim Tiri, archeoloog en vrijwilliger bij Erfgoed Noorderkempem:**

'Het is geen recente vondst, we hebben het speelgoed opgegraven in 2009 bij werken aan de Jacobsmarkt, in de buurt waar vroeger ijzermagazijn 'De Koeiketel' was. Ik zit nu echter in het proces van inventariseren en ontsluiten en zo passeren veel voorwerpen uit het archeologisch depot op mijn tafel. Toen we een insteek zochten voor de Erfgoeddag, dacht ik spontaan

aan de autootjes. Want het thema van dit jaar is 'Thuis' en zeg nu zelf: speelgoed ademt een huiselijk gevoel.'

## GOED VERSTOPT

**Wim:** 'Het was een merkwaardige vondst, door het grote aantal objecten. Je kan je wel inbeelden dat een kind een enkel autootje verliest. Loop maar eens met een metaaldetector

door de tuin van je ouderlijke huis: best mogelijk dat je speelgoed terugvindt dat je daar als kind hebt laten vallen. Maar een pakket met 40 autootjes plus ander speelgoed: dat is om een of andere reden doelbewust in de grond gestoken. Waarom, daarover kunnen we alleen speculeren. Bijzonder is dat we nu een kans hebben om het ware verhaal te reconstrueren, omdat het hier om recente geschiedenis gaat, toch vanuit





het perspectief van een archeoloog. Verstopte een kind zijn speelgoed alsof het een schat was, om het later op te halen? Dat hebben we doorheen de geschiedenis vaak gezien bij mensen die uit een oorlogssituatie probeerden te vluchten en eerst nog hun geld begroeven. Als zij omkwamen, bleef zo'n muntschat verborgen. Of gooiden nieuwe bewoners de vergeten spullen van hun voorgangers weg? Maar waarom dan niet gewoon in een vuilnisbak, want we spreken hier nog over een tijd waarin afval sorteren nog niet moest. We zouden het graag weten.'

## WE HEBBEN EEN KANS OM HET VERHAAL TE RECONSTRUEREN

maar we kunnen de vondst wel op een wetenschappelijke basis dateren. De autootjes dragen merknamen als Matchbox en Dinky Toys. Van de firma Dinky Toys weten we dat die einde jaren 1970 failliet is gegaan en werd overgenomen door Matchbox. De autootjes zijn dus minstens 45 jaar oud. Vooral eer ze onder de grond werden gestopt, waren ze waarschijnlijk nog in goede staat. Er zitten trouwens exemplaren tussen die door verzamelaars gegeerd zouden zijn, als ze in goede staat waren geweest. Helaas bleken de jaren onder de grond wel bevorderlijk voor roest, maar niet vriendelijk voor de verf.'

## TIJDSGEEST

**Wim:** 'Zelfs als we de oorspronkelijke eigenaar nooit vinden, vertellen de autootjes toch nog een verhaal. Over de tijdsgeest

in de periode waarin ze werden vervaardigd bijvoorbeeld: ze zijn gemaakt uit metaal, met oog voor detail. Deze wagentjes gingen het tijdperk van goedkope massaproductie in plastic vooraf. Ze kwamen uit Amerika en niet, zoals een decennium later, uit China. Alle autootjes dateren overigens uit dezelfde periode, wat dan weer een indicatie geeft over het tijdstip waarop ze zijn begraven. Stel dat er een model van tientallen jaren later tussen zou zitten, dan zou dat hun hele geschiedenis veranderen, want dan zouden ze lang ná hun fabricage zijn afgedankt, tegelijk met dat nieuwere model. Nu gaan we ervan uit dat ze 50 à 60 jaar verstoppt hebben gezeten. Voor een archeoloog is dat een korte tijd, voor een mensenleven is dat best al lang. Maar ook weer niet zó lang dat het te laat is. We hopen dan ook dat de oorspronkelijke bezitter, of iemand uit diens entourage, de leemtes nog komt invullen.'

## OPROEP

Was het jouw speelgoed dat de archeologen in de Warandestraat opgroeven of ken je de eigenaar? Vertel het verhaal!

➔ **Info**  
014 44 33 62 of  
[info@erfgoednoorderkempen.be](mailto:info@erfgoednoorderkempen.be)

# DE TWEE



Mensen die het financieel moeilijk hebben, krijgen een UITPAS als kortingskaart. Ze kunnen dan goedkoper deelnemen aan activiteiten bij UITPASpartners. Maar wist je dat een UITPAS daarnaast voor iedereen verkrijgbaar is als spaarkaart? Punten verzamelen doe je bij cultuur-, sport- of jeugdactiviteiten.  
[www.uitpaskempen.be](http://www.uitpaskempen.be)

**Steven Benou**  
Aanbieder van  
UITPASpunten

**MET DE PUNTEN  
MAKEN WE SPORT  
TOEGANKELIJKER**

Elke dansles bij JayBeeS Dancers is een UITPASpunt waard. Met die punten krijgen onze dansers bijvoorbeeld korting op vrijetijdsactiviteiten.

**Tine Mariën**  
Spaarder van  
UITPASpunten

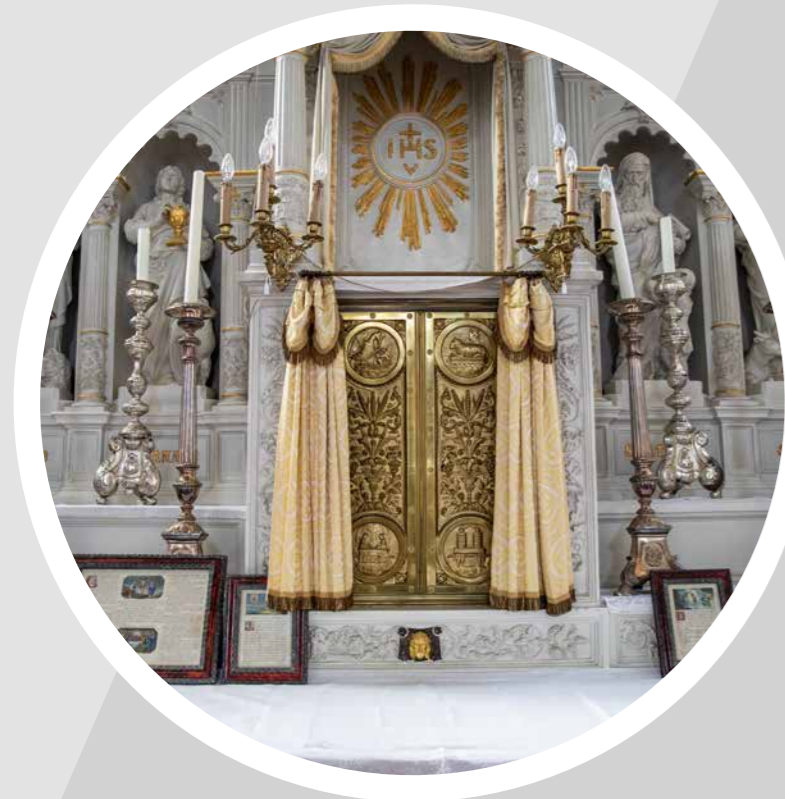
**BIJ ELK  
BIBLIOTHEEKBEZOEK  
SPAREN WIJ PUNTEN**

De kinderen beslissen mee waarvoor we onze gespaarde punten gebruiken. De doe-het-zelf-sokpop van Propop was een favoriet!





## DE ROUTE



### TABERNAKELDEUREN IN DE KERK

Op de messingdeuren aan het hoofdaltaar zijn vier Bijbelse taferelen verbeeld: een pelikaan die zijn jongen voedt, een schaap en het boek met zeven zegels, twee zittende vrouwen onder een alziend oog en een tafel met toonbroden.



### HEILIGE COLUMBA IN DE KAPEL

Het levensgrote beeld van Columba van Sens steelt meteen de aandacht in de kapel. De liggende of slapende martelares lijkt wel een sprookjesfiguur. Op haar gekrulde haren draagt ze een kroon met rozen en een aureool. Haar rode, fluwelen gewaad is met goudbrokaat afgezet.



### SCHENKKAN MET TWEË TUITEN IN HET MUSEUM

Deze schijnbaar gewone kan uit de negentiende eeuw heeft twee compartimenten, het ene gevuld met een oplossing van natriumcarbonaat, het andere met wijnsteenzuur. Door ze gelijktijdig uit te gieten via de dubbele tuit ontstaat ... spuitwater!

# BEGIJNHOF- SCHATTEN

Vanaf 21 april zijn de Heilig Kruiskerk en de kapel van het Heilig Aanshijn gratis toegankelijk voor het publiek. Ga tijdens de openingsuren van het Begijnhofmuseum langs en ontdek prachtige kunstvoorwerpen.

➔ [www.begijnhofmuseum.be](http://www.begijnhofmuseum.be)



# VEILIG NAAR SCHOOL

Elke dag raakt het Turnhoutse stadscentrum gevuld met duizenden scholieren, van kleuters tot 18-jarigen. Voor het stadsbestuur is het cruciaal dat die allemaal steeds opnieuw veilig op school geraken én dat ze naderhand ook weer heelhuids thuiskomen. Het is even belangrijk dat ze zich veilig kunnen vóelen, zowel op hun school als in de stad.

**Burgemeester Paul Van Miert:**

'Veilig zijn en zich veilig voelen, dat is niet helemaal hetzelfde, het tweede is vaak een kwestie van perceptie. Maar dat wil niet zeggen dat we het niet ernstig nemen. We treden onder meer daarom op tegen elke vorm van overlast. In de voorbije weken circuleerden er bijvoorbeeld via sociale media oproepen tot vechtpartijen op de Grote Markt. Zulke dreigingen nemen we ernstig. Daarom zullen Turnhoutenaren een tijdlang meer politiepatrouilles zien. Tegelijk ondernemen ook onze preventie- en jeugd Dienst acties, samen met de scholen zelf. Jongeren moeten zich beschermd weten.'

## FIETS- EN SCHOOLSTRATEN

Veiligheid in de schoolomgevingen is tegelijk ook afhankelijk van ieders gedrag in het verkeer.

**Marc Boogers, schepen van Mobiliteit:** 'Straten rond de schoolpoorten veranderen te vaak in een warboel van auto's, fietsers en voetgangers. We hebben echter al bewezen dat het ook anders kan. Bij - voorlopig - twee scholen passen we met succes het systeem van 'schoolstraten' toe. Aan het begin en einde van elke schooldag sluiten we die straten een half uur af voor gemotoriseerd

verkeer. Minder verkeerschaos, ouders en kinderen die meer bewegen, een betere luchtkwaliteit. Niets dan voordelen.'

**Schepen Boogers:** 'Een andere succesvolle maatregel is die van ons fietsstratennetwerk, met nu al een twintigtal straten. Auto's en andere motorvoertuigen zijn daar te gast, fietsers mogen de helft van de rijbaan gebruiken en auto's mogen hen niet voorbijsteken. Alle jongeren die zelfstandig naar school rijden, moeten in dat netwerk een veilige route kunnen vinden. Stap voor stap breiden we dergelijke maatregelen verder uit. We hebben nog een hele weg te gaan, maar de koers is uitgezet.'

SCHOLIEREN MOETEN  
VEILIG ZIJN EN ZICH  
VEILIG VOELEN

Burgemeester Paul Van Miert  
en schepen Marc Boogers





## PAPIER MARMEREN MET HET GEZIN

In het Turnhout van de negentiende eeuw was gemarmerd papier een specialiteit van de grafische industrie. Het oude ambacht krijgt een nieuw leven in het Speelkaartenmuseum. Op 3 of 10 april om 14 uur kan je daar met het gezin marmerpapier maken met scheerschuim en ecoline. Schrijf je in met een mail naar [museum-workshop@turnhout.be](mailto:museum-workshop@turnhout.be). Je betaalt tien euro per kind (vanaf vier jaar), volwassenen nemen gratis deel.

➔ 'Papier marmeren voor volwassenen': kijk in het Uitmagazine pagina 9!

## ALLES VOOR DE KEMPEN



Op 18 april legt journalist Jan Hertoghs in de bib uit wat voor hem de Kempen typeert. Om 19.30 uur kijk je mee door de ogen van een (halve) buitenstaander.

➔ [turnhout.bibliotheek.be/uit-agenda](http://turnhout.bibliotheek.be/uit-agenda)



KORT

TOT MUSEUMTUIN

De parking van het Speelkaartenmuseum wordt een tuin. De kiezels ruimen plaats voor bloemen en gras, in plaats van auto's komen er zitplaatsen. Iedereen is er welkom!

## DEEL EEN ELEKTRISCHE AUTO

Turnhout krijgt acht nieuwe deelwagens. Boven op de acht bestaande van Cambio zorgt Garage Kenis binnenkort voor een verdubbeling. De nieuwe deelwagens zijn allemaal elektrisch en maken de stad duurzamer.

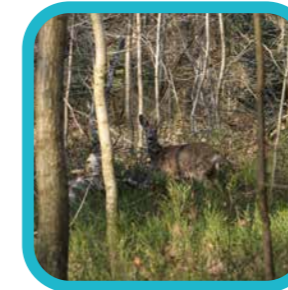
Overweeg je om je eigen (tweede) wagen weg te doen of heb je zelf geen plaats of budget voor een eigen wagen, dan kan je voortaan gebruikmaken van vier kleine stadsauto's (Renault Zoë) en vier monovolumes (Renault Kangoo). Ze krijgen hun standplaats op Parking Muylenberg, in de Parkwijk, in Zevendonk en in Schorvoort. Iedere deelwagen heeft een parkeerabonnement, waarmee je in de binnenstad gratis kan parkeren op straat.

➔ [www.turnhout.be/autodelen](http://www.turnhout.be/autodelen)

# #INSTADSKRANT



laureyntom  
Vrijdag 01 maart ...  
onderweg in Turnhout.



smolders.sandra  
soms heb je geluk



meul2300 Turnhouts  
Vennengebied



petra.peeters.101  
Saturday fever



digit.all.photo "Haikucafé"  
#natuurpuntmuseum



finnesview Turnhout on fire

Aprilse grillen of misschien zelfs een aprilvis: houd je camera in de aanslag in de komende maand!

Hoe ziet Turnhout eruit in april 2024? Deel je favoriete beelden openbaar via Instagram met #instadskrant.



## REDACTIE

Communicatie, Stadskantoor,  
Campus Blairon 200, Turnhout,  
014 44 33 45,  
[lieve.quadflieg@turnhout.be](mailto:lieve.quadflieg@turnhout.be)  
[www.turnhout.be](http://www.turnhout.be)

Volg ons op Facebook  
via [www.facebook.com/stadturnhout](https://www.facebook.com/stadturnhout)

Verantwoordelijke uitgever  
Paul Van Miert,  
Campus Blairon 200, Turnhout

GEDRUKT DOOR GROEP JOOS

✓ ISO 14001  
✓ 100% GERECYCLEERD PAPIER  
✓ MVO GECERTIFICEERD



## PRAKTISCH

De diensten werken op afspraak. Je kan online een tijdstip reserveren of telefoneren naar 014 44 33 11.

Stadskantoor	014 44 33 11	<a href="http://www.turnhout.be/loketten">www.turnhout.be/loketten</a>
OCMW Turnhout	014 47 47 47	<a href="http://www.turnhout.be/loketten">www.turnhout.be/loketten</a>
Welzijnsonthaal	014 47 11 00	<a href="http://www.turnhout.be/loketten">www.turnhout.be/loketten</a>
Recyclagepark	014 42 48 81	<a href="http://www.iok.be/afval">www.iok.be/afval</a>



# MOOOV

moov.be



Beringen  
Brugge  
Lier  
Sint-Niklaas  
Turnhout  
Zuid-West-Vlaanderen

# filmfestival

18  
↓  
28  
apr  
24